

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3044

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken over *het frustreren van het gebruik van het Europees Burgerinitiatief* (ingezonden 25 juni 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Knapen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 13 juli 2012).

Vraag 1, 2

Is het waar dat van de zes officieel geregistreerde Europese burgerinitiatieven die zijn aangemeld, er nog niet een is begonnen met het verzamelen van handtekeningen?¹

Is het waar dat het elektronisch verzamelsysteem van de Europese Commissie nog niet gereed is? Zo ja, wat is daarvan de oorzaak en wanneer is dit wel gereed?

Antwoord 1, 2

Momenteel staan er bij de Europese Commissie zeven Europese burgerinitiatieven geregistreerd. Vanaf moment van registratie kunnen organisatoren van een initiatief steunbetuigingen gaan verzamelen. Dit kan op papier of via een online verzamelsysteem. Voor het online verzamelsysteem heeft de Commissie gratis (niet verplichte) software ter beschikking gesteld. Er blijken echter problemen te bestaan met het installeren van deze software. Daardoor kunnen de organisatoren nog niet beginnen met het online verzamelen van steunbetuigingen. Wel kunnen de organisatoren starten met het verzamelen van papieren steunbetuigingen. De Commissie heeft toegezegd de problemen zo snel mogelijk te willen oplossen en overweegt de organisatoren uitstel te verlenen. In dat laatste geval zou de termijn van 1 jaar voor het verzamelen van de 1 miljoen steunbetuigingen pas gaan lopen als de problemen zijn opgelost.

Vraag 3

Wat is de capaciteit die de Europese Commissie heeft vrijgemaakt om burgers te assisteren bij het indienen van een initiatief? Deelt u de mening van de auteur van het artikel dat die onvoldoende zou zijn?

¹ «Citizens Initiative risks being strangled by EU commission» <http://euobserver.com/7/116704>

Antwoord 3

Nederland heeft vastgesteld dat de Europese Commissie in de voorbereidingen heeft gezorgd voor zo compleet en duidelijk mogelijke informatie voor organisatoren op een speciale website – <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/welcome> – en voor een helpdesk via Europe Direct. Ambtenaren van DG Digit hebben bovendien vorige maand een bijeenkomst georganiseerd met de organisatoren van de geregistreerde initiatieven om de problemen die zijn ontstaan met de software te bespreken. Ik heb daarom de indruk dat de Commissie haar taak serieus oppakt.

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat een initiatief om op termijn kernenergie uit te bannen, is afgewezen met het argument dat het buiten de competenties van de Europese Commissie ligt? Zo ja, deelt u de mening dat de Europese Commissie met deze opstelling het gebruik van het burgerinitiatief te veel inperkt? Indien neen, waarom niet?

Antwoord 4

Ja, het initiatief is afgewezen omdat het buiten de bevoegdheid van de Commissie valt om hierover een voorstel voor EU-wetgeving in te dienen ter uitvoering van de EU-verdragen. Het initiatief betreft een onderwerp dat valt onder het Euratom-verdrag. Echter, het burgerinitiatief is niet van toepassing op het Euratom-verdrag. Dit volgt uit artikel 106bis Euratom, een artikel dat is ingevoegd bij het Verdrag van Lissabon. Dit artikel geeft aan welke bepalingen van het Verdrag betreffende de EU (VEU) en het Verdrag betreffende de Werking van de EU van toepassing zijn op het Euratom-verdrag. Artikel 24 VWEU, de rechtsgrondslag van de verordening over het burgerinitiatief, valt daar niet onder. De Commissie moet de verdragen en de voorwaarden uit de verordening respecteren. De initiatiefnemers kunnen tegen de beslissing in beroep gaan om dit oordeel te laten toetsen door het Hof of bezwaar maken bij de Europese Ombudsman.

Vraag 5

Hoeveel burgerinitiatieven zijn door de Europese Commissie afgewezen en wat zijn daarvoor de meest voorkomende redenen?

Antwoord 5

Er zijn tot nu toe drie initiatieven afgewezen, waaronder het hierboven besproken initiatief. Het betreft initiatieven waarvan de Commissie heeft geoordeeld dat deze buiten haar bevoegdheid vallen om een voorstel voor EU-wetgeving in te dienen ter uitvoering van de EU-verdragen. De afgewezen verzoeken en de redenen daarvoor zijn te vinden via <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/initiatives/non-registered>.

Vraag 6

Deelt u de mening dat ook initiatieven zouden moeten worden toegelaten waarvan de intentie deels wel via Europese wetgeving zou kunnen worden nagestreefd en dat de Europese Commissie indieners zou moeten helpen om de daarvoor noodzakelijke vraagstelling te formuleren? Indien ja, bent u bereid hiervoor bij de Europese Commissie te pleiten? Indien neen, waarom niet?

Antwoord 6

De Europese Commissie geeft op haar speciale website over het burgerinitiatief uitgebreide informatie over zowel de te volgen procedure als de onderwerpen waarop de Commissie bevoegd is om wetgeving te ontwikkelen. Naar mijn mening helpt de Commissie initiatiefnemers hiermee voldoende op weg. De Commissie is niet betrokken bij het formuleren van de noodzakelijke vraagstelling, omdat de Commissie op onafhankelijke wijze moet kunnen oordelen over de ontvankelijkheid van initiatieven.